

Klauzula *pari passu* w świetle poglądów doktryny i orzecznictwa sądów *common law*

Klauzula *pari passu* stanowi obecnie standardowy element umów kredytu oraz dokumentacji emisji obligacji podlegających reżimom prawnym porządku *common law*. Jakkolwiek geneza klauzuli *pari passu* związana jest systemem *common law* i wykracza poza XX wiek, do czasu wyroku sądu apelacyjnego w Brukseli z 2000 r. nie była ona przedmiotem pogłębionej analizy anglosaskiego orzecznictwa i doktryny, a wywołane powyższym orzeczeniem dyskusje angielskich i amerykańskich prawników nad jej znaczeniem trwają do dziś.

BARTŁOMIEJ SOBIERAJ

RAFAŁ ZAKRZEWSKI

O ile przeważają głosy za interpretacją klauzuli w sposób zakazujący jedynie jednostronnej zmiany przez dłużnika pierwszeństwa zaspokojenia wierzytelności, niektórzy autorzy opowiadają się za interpretacją wymuszającą – na podmiocie zobowiązanym na podstawie klauzuli – dokonywanie proporcjonalnych płać na rzecz wszystkich wierzycieli w razie braku możliwości bieżącego regulowania wymagalnych zobowiązań. Co więcej, orzeczenie Second Circuit Court w Nowym Jorku w sprawie NML Capital, Ltd v. Republic of Argentina zamiast rozstrzygnąć tę kwestię, pogłębiło jedynie wątpliwości.

Ponieważ klauzula ta występuje także w polskim obrocie prawnym, warto przedstawić, jakie znaczenie nadawane jest jej obecnie na gruncie *common law*. Interpretacja klauzuli na gruncie *common law* nie może bowiem pozostać bez wpływu na jej interpretację w polskiej praktyce prawnej.

Klauzula *pari passu* oraz jej rys historyczny

Nazwa klauzuli wywodzi się z łacińskiego zwrotu „*pari passu*”, który najczęściej tłumaczy się jako: „w równym stopniu” lub „w równych częściach”. **Klauzula ta występuje zwykle w transgranicznych umowach kredytu (pożyczek) i emisjach obligacji¹.** W przypadku kredytów (pożyczek) podlegających prawu angielskiemu ma ona najczęściej następujące brzmienie:

¹ Na gruncie *common law*, w przeciwieństwie do prawa polskiego, brak jest podstaw wyróżnienia umowy kredytu i umowy pożyczki. Umowy te objęte są pojęciem „*loan agreement*”.